
Nukahtamisviivetutkimus (Multiple Sleep Latency Test, MSLT)

Tutkimuksen tarkoitus

Ensisijainen MSLT:n indikaatio on narkolepsiaepäily. Tutkimus voidaan suorittaa myös muun päiväaikaisen väsymyksen kartoittamiseksi.

Ennen MSLT-testin suorittamista tulee tehdä yöpolygrafiatutkimus mahdollisten yöllisten hengityshäiriöiden poissulkemiseksi. Lisäksi MSLT-tutkimusta edeltävänä yönä on suoritettava EEG-unipolygrafiatutkimus, jolla varmistetaan edellisen yön riittävä nukkuminen. Mikäli potilaalle tilataan MSLT-tutkimus, kliinisen neurofysiologian yksikkö varaa hänelle automaattisesti unipolygrafiatutkimuksen tätä edeltäväksi yöksi.

Tutkimuksen tilaus

Tutkimusnimikkeet: MSLT 1299, Nukahtamisviivetutkimus, MSLT
PSG-AMB 4919, Unipolygrafia (PSG) ambulatorinen
PSG-1 3542 Unipolygrafia (PSG) unilaboratoriossa, tavallinen

Tutkimuspaikka: Kliininen neurofysiologia, Tyks Majakkasairaala, 5. kerros
(Rakennus 22, MK5)

Lähetävä yksikkö kirjoittaa lähetteen RADU:un ja sopii KNF-yksikön kanssa tutkimuksen ajoittamisesta. Tutkittavalle postitetaan myös potilasohje ja unipäiväkirja, joita tulee pitää vähintään kaksi viikkoa ennen tutkimusta.

Tutkimuksen suoritus ja kesto

MSLT on kansainvälisesti standardoitu menetelmä, jossa suoritetaan EEG-unipolygrafia (EEG, EOG, EMG) päivän kuluessa yhteensä neljä kertaa pääsääntöisesti kello 8, 10, 12 ja 14 alkaen, viiden otoksen tutkimuksessa viimeinen tutkimus alkaa kello 16. Kukin rekisteröinti kestää noin 20 - 35 minuuttia. Menetelmällä selvitetään nukahtamisviivettä ja REM-latenssia.

Tutkimusta edeltää aina joko osastolla tai ambulatorisesti tehtävä unipolygrafiatutkimus. MSLT on diagnostinen, jos edeltävän yön unen kesto on vähintään 6 tuntia. Tällöin jo yhdessäkin rekisteröinnissä havaittava REM-uni viittaa narkolepsiaan, mutta neljän otoksen tutkimuksessa yksi REM-unijakso ei ole diagnostinen ja tällöin tehdään viides tutkimusotos.

REM-unen esiintyminen 15 minuutin sisällä nukahtamisesta kahdessa tai useammassa rekisteröinnissä on diagnostinen narkolepsialle. Nukahtamisviiveen ollessa yli kahdeksan minuuttia, ei potilaalla ole objektiivisesti osoitettavaa hypersomniaa, mutta alle kahdeksan minuutin pituinen nukahtamisviive on poikkeava ja liittyy hypersomniaan. Mikäli edeltävän yön uni on suositeltua lyhyempi, mahdollisesti todettu hypersomniaan tai narkolepsiaan viittaava löydös ei ole luotettava. MSLT-testin tuloksen tulkinnassa käytetään hyväksi kansainvälistä standardia.

Tutkimuksen kesto: koko päivä.

Potilaan esivalmistelu

Tutkimusta edeltävät yöt potilas nukkuu tavalliseen tapaan. Alkoholilla tai rauhoittavilla lääkkeillä ei saa käyttää ennen tutkimusajankohtaa. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota, ettei potilas ole ennen tutkimusajankohtaa ollut unenpuutteessa vuorotyön, opiskelun tai muun valvottavan tekijän vuoksi.

Ohjeet potilaalle:

[Unipolygrafia osastolla sekä nukahtamisviivetutkimus PSG MSLT](#)

[Unipolygrafia kotirekisteröinti sekä nukahtamisviivetutkimus PSG-Amb MSLT](#)

Lähetteessä tarvittavat tiedot

Tavanomaiset taustatiedot. Kysymyksenasettelu. Lähetteessä on mainittava, esiintyykö potilaalla katapleksiaa (äkillisiä lihastonuksen menetyksiä), uniparalyysia tai hypnagogisia hallusinaatioita.

Unipäiväkirjaa on pidettävä tutkimusta edeltävien kahden viikon ajalta. Unipäiväkirjakaavake ja ohjeet täytöstä annetaan klinisen neurofysiologian osastolta.

Tarkistettu 2/2022